

«Шахмат» үйірмесінің жоспары

2025-2026 о.ж

Түсінік хат

Оқушыларға шахмат ойынын үйрету олардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуға зор әсерін береді. Шахмат ойнай білетін бала аз уақытта ойын шоғырландырып, туындаған жағдаятты сараптауға дұрыс шешім шығаруға үйреніп, алдына қойған мақсатына жетуге талпынады.

«Жас шахматшы» үйірмесінің оқушыларға берері көп. Шахмат ойыны мен математика пәнін байланыстыра жұмыс жүргізсе, балалардың оқу үлгерімінің артуына, оқу материалдарын қабылдауға ықпалы зор.

«Жас шахматшы» үйірмесінің бағдарламасы оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай құрылған. Ойын әліппесі мен тактикасы толық қамтылған. Үйірме сабақтары баланың жеке қасиеттерін ашуға ықпал етеді.

Шахмат ойыны –балаларға тек қуаныш сыйлайтын ойын ғана емес, ойлауды дамытудың тиімді құралы. Шахматқа үйретудің алғашқы баспалдақтарын көрсету-балаларды кеңістікке бағдарлай алу қабілетін дамытуға, ойлаудың аналитикалық-синтетикалық жолдарын, ой тұжырымдарын жасау, есте сақтау, қорытынды жасай алу қабілетін, іс-әрекетін болжауды дамытуға көмектеседі. Ол оқушылардың аз уақытта ойларын шоғырландыруына, жүйелеуге, туған жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді. Адамның ойлау жүйесін дамыта түсуде математиканың маңызы зор. Ал шахмат ойыны математикамен тығыз байланысты. Математикалық білімді көтеруде шахмат ойынына үлкен мән беріледі.

Бағдарламаның мақсаты — оқушыларды шығармашылық ізденімпаздыққа баулу, қиялын ояту арқылы ой еңбегіне тәрбиелеу.

Үйірме сабақтарынан оқушы меңгеруге тиісті қабілеттер:

1. Техникалық -оқушылардың жаттығу ойындарында, мектепішілік, аудандық шахмат сайыстарына қатысуда,

-ойын барысында шахматтық есептер мен этюдтарды шешу кезінде қалыптасатын іс әрекеттері.

2. Интеллектуалдық - оқушылардың ойынға сараптама жасауымен;

- арнайы әдебиеттерді оқуымен;

-үздік ойыншылардың ойындарын қарап талдауымен қалыптасатын іс әрекеттері.

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	2 сағ	
2	Шахмат ойынының тарихы	2 сағ	
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	2 сағ	
4	Шахмат жазуы	2 сағ	
5	Пат немесе тең ойын	2 сағ	
6	Фигуралар қозғалысы	2 сағ	
7	Ферзі королге қарсы	2 сағ	
8	Екі піл королге қарсы	2 сағ	
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	2 сағ	
10	Шахмат сағаты	2 сағ	
11	Тең ойынды ұсыну	2 сағ	
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	2 сағ	
13	Қос ат қорғаныс	2 сағ	
14	Ферзі гамбиті	2 сағ	
15	Ортодоксаль қорғанысы	2 сағ	
16	Славиян қорғанысы	2 сағ	
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	2 сағ	
18	Қақпанға түсіп қалмау	2 сағ	
19	Тактика әдісі	2 сағ	
20	Еліктіру әдісі	2 сағ	
21	Қос соккы әдісі	2 сағ	
22	Байлап матау әдісі	2 сағ	
23	Ашық шабуыл әдісі	2 сағ	
24	Шалғыту әдісі	2 сағ	
25	Кеңістікті босату әдісі	2 сағ	
26	Тосқауыл қою әдісі	2 сағ	
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	2 сағ	
28	Өтпелі жүріс әдісі	2 сағ	
29	Жол бөгеу әдісі	2 сағ	
30	Стратегия	2 сағ	
31	Күшті және әлсіз нүктелер	2 сағ	
32	Варианттарды есептеу тәсілі	2 сағ	
33	Алдын алу немесе сақтық шаралары	2 сағ	
34	Ойын соңының ерекшеліктері	2 сағ	

1-топ

	Аты-жөні
1.	Амангелді Алинұр Арманұлы
2.	Әділхан Гауһар Ерланқызы
3.	Ғалымжанұлы Аслан
4.	Ерлан Даниял Саятбекұлы
5.	Жалғасбаева Мунира Нұркенқызы
6.	Ибрай Хамза Ерболұлы
7.	Лекеров Ноян Нариманұлы
8.	Батырбекқызы Әсем
9.	Батырбекқызы Әсел
10.	Бекарстан Аяулым Самұратқызы
11.	Болатбай Аякөз Рамазанқызы
12.	Исламова Раяна Қуанышбекқызы
13.	Құрақбай Медина Тимурқызы

2-топ

	Аты-жөні
1.	Адайбай Тамин Чингизұлы
2.	Айтмағамбетова Ясмина Азаматқызы
3.	Асылбекұлы Мансур
4.	Альтаирұлы Аңсар
5.	Аманғалиев Динмухаммед Ермухамедович
6.	Аманкелді Исмаил Алматылы
7.	Әмин Нұркөркем Дәуренқызы
8.	Болат Арнур Алибекулы
9.	Жұмабек Фатима Ерболқызы
10.	Каримжанов Умар Максадович
11.	Қанатбай Расул Алтынбекұлы
12.	Набиулла Әлихан Сағидоллаұлы
13.	Сармолдин Мағжан Жандосұлы

3-топ

	Аты-жөні
1.	Ақылбекқызы Қымбат
2.	Асылхан Алия Мейірханқызы
3.	Абай Бекзат Кайратұлы
4.	Базарбек Назым Базарбекқызы
5.	Базарбек Сезім Базарбекқызы
6.	Досалиев Адилет Ерболатұлы
7.	Ергалиева Перизат Айгалиевна
8.	Жубанбаева Жансауле Жамбыловна
9.	Жуминова Әсемгүл Ренатқызы
10.	Қабылов Қуаныш Жасұланұлы
11.	Мамаев Ерсұлтан Алибекулы
12.	Маралова Тамила Азаматқызы
13.	Оспан Қымбат Алтынбекқызы

4-топ

	Аты-жөні
1.	Абдрахман Қайсар Ілиясұлы
2.	Жұмабек Жарасбек Жалғасканұлы
3.	Изимбай Ерасыл Асхатұлы
4.	Қадырбаева Дамира Русланқызы
5.	Картбаев Мустахим Муслимович
6.	Мырзағали Мансур Болатбекулы
7.	Марат Жан Жарасұлы
8.	Орынбасаров Ерасыл Айдынұлы
9.	Сағымбай Парасат Арманұлы
10.	Сисенбай Марғұлан Айбекұлы
11.	Тажібек Загира Хамитқызы